

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง โดยมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างหรือพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 188 คน จำแนกเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 87 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 89 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 12 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1, 2557, หน้า 1)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา และรักษาการผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 123 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ซึ่งกำหนดขนาดตัวอย่างโดยวิธีการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (สุภาเพ็ญ จริยะเศรษฐ์, 2542, หน้า 84) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้ โรงเรียนขนาดเล็ก 47 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 65 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 11 โรงเรียน ดังตาราง 4 ดังนี้

ตาราง 4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ประชากร/โรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง/โรงเรียน
ขนาดเล็ก	87	47
ขนาดกลาง	89	65
ขนาดใหญ่	12	11
รวม	188	123

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามบทบาทของผู้บริหารในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป เป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วย ขนาดโรงเรียน ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง

ตอนที่ 2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 10 ด้านคือ 1) การเป็นผู้นำทางวิชาการ จำนวน 4 ข้อ 2) การบริหารแบบมีส่วนร่วมจำนวน 4 ข้อ 3) การเป็นผู้อำนวยความสะดวก จำนวน 4 ข้อ 4) การประสานความสัมพันธ์ จำนวน 4 ข้อ 5) การส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากร จำนวน 4 ข้อ 6) การให้ขวัญกำลังใจสร้างแรงจูงใจจำนวน 4 ข้อ 7) การประเมินผลติดตามผล จำนวน 4 ข้อ 8) การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา จำนวน 4 ข้อ 9) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ จำนวน 4 ข้อ 10) การส่งเสริมเทคโนโลยีทางการศึกษาจำนวน 4 ข้อ รวมทั้งสิ้น 40 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ของไลเคิร์ต (Likert' s five rating scale) มีความหมายและค่าน้ำหนักดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 อยู่ในระดับมากที่สุด ให้มีค่าน้ำหนัก 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 อยู่ในระดับมากที่สุด ให้มีค่าน้ำหนัก 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง ให้มีค่าน้ำหนัก 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 อยู่ในระดับน้อย ให้มีค่าน้ำหนัก 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 อยู่ในระดับน้อยที่สุด ให้มีค่าน้ำหนัก 1 คะแนน

การสร้างหรือพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยเป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาวรรณกรรม หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินการตามการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาประมวล กำหนดโครงสร้างตามความเหมาะสมเพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาของแบบสอบถามแล้วดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขอบเขตเนื้อหาที่กำหนด

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปใช้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

4.1 จบการศึกษาระดับปริญญาเอก หรือปริญญาโทด้านการบริหารการศึกษา

4.2 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี (รายละเอียดแสดงไว้ในภาคผนวก ก)

เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างและหลักวิชาเพื่อหาความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญลงความเห็นโดยใช้หลักเกณฑ์ดังนี้

- คะแนน +1 สำหรับข้อความที่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ระบุไว้
 คะแนน 0 สำหรับข้อความที่ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ระบุไว้
 คะแนน -1 สำหรับข้อความที่แน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ระบุไว้

นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามและ
 วัตถุประสงค์ตามหลักของ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540, หน้า 117)

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องคำถาม
	$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	n	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามบทบาทของผู้บริหารในการ
 ดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ได้ค่าความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 – 1.00 ถือว่ามีความสอดคล้องระหว่าง
 ข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด

4. นำข้อคำถามที่ตรวจสอบหาความเที่ยงตรงแล้วมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์เพื่อสร้าง
 เป็นแบบสอบถาม

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหาร
 การศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่
 ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน

6. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์เพื่อหาคุณภาพของคำถามรายข้อและรวม โดยวิเคราะห์
 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีการของ ครอนบาค (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์,
 2542, หน้า 212) โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่นของ
 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เท่ากับ 0.92 ซึ่ง
 ถือว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นมีความคงที่ภายใน สามารถนำไปดำเนินการเก็บ
 รวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เสนอไปยัง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา
2. ส่งแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 123 คน วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling)
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามไปยังผู้บริหารสถานศึกษา ในวันประชุมผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ.2558 จำนวน 123 คนและได้กลับคืนมาจำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 100
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจความสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดลำดับการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การจัดกระทำข้อมูล
 - 1.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความครบถ้วนในการตอบ
 - 1.2 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปลงรหัส และนำไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
2. การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้
 - ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องขนาดโรงเรียน ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งด้วยการวิเคราะห์ค่าความถี่และค่าร้อยละ
 - ตอนที่ 2 ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารด้วยสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย บทบาทของผู้บริหารในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2535, หน้า 23)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 แสดงว่า บทบาทของผู้บริหารในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 แสดงว่า บทบาทของผู้บริหารในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 แสดงว่า บทบาทของผู้บริหารในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 แสดงว่า บทบาทของผู้บริหารในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 แสดงว่า บทบาทของผู้บริหารในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน ระดับการศึกษาและระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ด้วยเทคนิคใช้ค่าสถิติ การทดสอบค่า T และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance)